CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj: 01-035/25-349/21
Podgorica, 24.02.2025. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Uprave za ugljovodonike za 2023. godinu

(konačni)

Podgorica, februar 2025. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE I PREPORUKE ... 3
1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE ... 8
2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE ... 8
2.1. Djelatnost Uprave za ugljovodonike ... 9
2.2. Organizacija subjekta revizije ... 9
2.3. Računovodstveni sistem ... 10
3. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE ... 10
4. KRITERIJUMI REVIZIJE ... 11
5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE ... 12
6. METODE VRŠENJA REVIZIJE ... 12
7. ANALITIČKI POSTUPCI ... 12
II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ... 13
1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ... 13
1.1. Izvještaj o novčanim tokovima ... 13
1.2. Izvještaj o neizmirenim obavezama ... 14
1.3. Potvrda o stanju računa kod banke ... 15
1.4. Ostali finansijski izvještaji ... 15
2. IZDACI ... 15
3. JAVNE NABAVKE ... 20
4. IMOVINA ... 20
5. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA ... 22

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja, Izjašnjenja Uprave za ugljovodonike (br. 01/1-035/25-46/3 od 10.02.2025. godine, DRI br. 01-035/25-349/16 od 10.02.2025. godine), a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 28/04, 27/06 i 78/06, "Službeni list Crne Gore", br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17), i člana 45 Poslovnika Državne revizorske institucije ("Službeni list Crne Gore", br. 3/15) nadležni Kolegijum u sastavu dr Milan Dabović, član Senata i rukovodilac Kolegijuma i Zoran Jelić, senator i član Kolegijuma, na sjednici održanoj 21.02.2025. godine, usvojio je

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I PRAVILNOSTI POSLOVANJA UPRAVE ZA UGLJOVODONIKE ZA 2023. GODINU

Odgovornost subjekta revizije

Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj Uprave za ugljovodonike za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost Državne revizorske institucije je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Uprave za ugljovodonike sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima. Revizija je obezbijedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje.

MIŠLJENJE

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišnjeg finansijskog izvještaja Uprave za ugljovodonike za 2023. godinu, utvrđeno je da finansijski izvještaji nijesu pripremljeni u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja, te na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja nadležni Kolegijum DRI u konačnom Izvještaju o reviziji izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

REVIZIJOM PRAVILNOSTI je utvrđeno da Uprava za ugljovodonike nije finansijske transakcije i poslovne aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladila sa zakonskim i podazakonskim aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Polazeći od konstatovanih propusta i nepravilnosti nadležni Kolegijum DRI izražava **USLOVNO MIŠLJENJE.**

NALAZI I PREPORUKE

Finansijska revizija

Uvidom u dostavljene specifikacije neizmirenih obaveza utvrđeno je da je ukupno stanje neizmirenih obaveza za 2023. godinu iznosilo 10.507,64 €, odnosno da u stanje neizmirenih obaveza nije obuhvaćen iznos od 4.878,06 €. Navedeni iznos neizmirenih obaveza od 4.878,06 € odnosio se na dio iznosa sa računa iz novembra 2023. godine koji je shodno Sporazumu o ustupanju i korišćenju poslovnih prostorija[1] Upravi ispostavio JU Zavod za geološka istraživanja.

Preporuka F1: Uprava za ugljovodonike je dužna prikazati sve neizmirene obaveze u Izvještaju o neizmirenim obavezama.

Revizija pravilnosti

Uprava za ugljovodonike za 2023. godinu nije vršila usklađivanje obaveza sa dobavljačima, što nije u skladu sa tačkom 19a Uputstva o radu državnog trezora.

Preporuka P1: Uprava za ugljovodonike je dužna da, u skladu sa tačkom 19a Uputstva o radu državnog trezora, pregled neizmirenih obaveza sačini nakon usklađivanja obaveza sa dobavljačima.

Uvidom u personalne dosijee zaposlenih utvrđeno je da zaposleni ispunjavaju uslove za predmetna radna mjesta, da rješenja o zaradama sadrže sve elemente, te da su koeficijenti zaposlenih lica usklađeni sa koeficijentima koji su propisani Zakonom o zaradama u javnom sektoru. Takođe, utvrđeno je da Uprava za ugljovodonike ne posjeduje personalne dosijee za četiri lica kojima je tokom 2023. godine isplaćivala zarade i pripadajuće poreze i doprinose sa računa grupe 411– Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca.

[1] Br. 98/1 i br. 04-1499/1 od 30.12.2016. godine, Anex 1 br. 331/1 i br. 04-1825/1 od 02.12.2021. godine i Anex 2 br. 331/5 i br. 03-477/1 od 28.04.2022. godine

Preporuka P2: Preporučije se Upravi za ugljovodonike da uredno i ažurno vodi personalne dosijee zaposlenih, a u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju i Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja i internim procedurama.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike utvrđeno je da uslovi propisani navedenim aktom za radno mjesto broj 18 ne odgovaraju uslovima propisanim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Preporuka P3: Uprava za ugljovodonike dužna je da uslove za radna mjesta predviđena aktom o unutrašnjoj organizaciji i sisitematizaciji radnih mjesta uskladi sa uslovima propisanim članom 28 Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

U Upravi za ugljovodonike se u toku 2023. godine nije vodila evidencija prisustva na poslu. Uprava nema interni akt za vođenje evidencije prisustva, kojim bi se bliže uredila prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u vezi sa radnim vremenom i evidentiranjem prisutnosti na poslu.

Preporuka P4: Uprava za ugljovodonike treba da donese internu proceduru kojom će se bliže urediti prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u vezi sa radnim vremenom i evidentiranjem prisustva, a na osnovu člana 36 Zakona o državnoj upravi i člana 7 stav 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Uprava za ugljovodonike tokom 2023. godine nije u utvrđenom roku podnosila IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu, što nije u skladu sa članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Preporuka P5: Uprava za ugljovodonike dužna je da izvještaje o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (IOPPD obrasce) podnosi nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, shodno članu 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Revizijom je utvrđeno da Uprava za ugljovodonike nije vršila primopredaju dužnosti u prilikom novog imenovanja/razrješenja/promjene radnog mjesta.

Preporuka P6: Preporučuje se Upravi za ugljovodonike da prilikom novog imenovanja, razrješenja, ili promjene radnog mjesta, u cilju obezbjeđivanja kontinuiteta obavljanja poslova i podjele istog, sačinjava zapisnik o primopredaji dužnosti.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava zaključila ukupno 5 ugovora o djelu i da svi zaključeni ugovori sadrže opis poslova koji odgovora opisu poslova iz Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike.

Preporuka P7: Uprava za ugljovodonike je dužna da poslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta popunu radnih mjesta vrši u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, a da ugovore o djelu zaključuje isključivo za poslove koji nijesu utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.

Uprava za ugljovodonike nije donijela interni akt koji bi uredio procedure za nabavku i raspolaganje osnovnim sredstvima i inventarom, što nije u skladu sa članom 36 Zakona o državnoj upravi.

Preporuka P8: Uprava za ugljovodonike dužna je donijeti interne procedure koje uređuju efikasnije i ekonomičnije vršenje poslova, a u skladu sa članom 36 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike je sa zakašnjenjem tj. dana 23.05.2024. uputila Upravi za katastar i državnu imovinu tabelarni prikaz osnovnih sredstava – pokretne imovine sa stanjem na 31.12.2023. godine, na propisanom obrascu PS-1. Zakonom o državnoj imovini je propisano da su organi dužni dostaviti podatke do kraja februara tekuće godine za prethodnu.

Preporuka P9: Uprava za ugljovodonike dužna je, u zakonom predviđenom roku, dostavljati podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu nadležnom za poslove imovine u rokovima propisanim članom 50 Zakona o državnoj imovini.

Uprava za ugljovodonike nije donijela Program rada za 2023. godinu, što nije u skladu sa članom 22 Zakona o državnoj upravi.

Preporuka P10: Uprava za ugljovodonike je dužna da donosi godišnji program rada u skladu i na način propisan članom 22 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike nije donijela Plan unapređenja upravljanja i kontrola u skladu sa Pravilnikom o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru.[2]

Preporuka P11: Uprava za ugljovodonike je dužna da shodno čl. 11 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, razvoj i sprovođenje upravljanja i kontrola vrši na osnovu plana unapređenja i upravljanja i kontrola koji utvrđuje rukovodilac subjekta.

Revizijom je utvrđeno da je rukovodilac subjekta odredio samostalnu savjetnicu I u Službi za opšte poslove i finansije[3] kao lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola, **što nije u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

[2] Sl. list CG 71/19
[3] Rješenjem broj: 60/2 od 02.03.2022. godine

Preporuka P12: Uprava za ugljovodonike je dužna da u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru za lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola odredi rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti je obavljanje opštih poslova i poslova finansija subjekta.

Izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Uprave za ugljovodnike za 2023. godinu namijenjen je Upravi i ostaloj zainteresovanoj javnosti.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj reviziji nalaže:

- da subjekt revizije u roku od 30 dana, najkasnije do 24.03.2025. godine, izradi i dostavi Državnoj revizorskoj instituciji plan aktivnosti za realizaciju preporuka koji sadrži mjere, nosioce, aktivnosti i rokove;
- da subjekt revizije, u skladu sa članom 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, do 25.08.2025. godine, izvijesti Državnu revizorsku instituciju o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović, član Senata

I OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Uprave za ugljovodonike sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, (INTERNO br. »I« 06-038/23-319 od 26.12.2023. godine, INTERNO br. “I” 06-038/24-10 od 08.02.2024. godine, INTERNO br. 06-038/24-10/2 od 11.04.2024. godine i 06-038/24-10/3 od 24.05.2024. godine);
- Odluci o vršenju revizije (br.01-035/24-2618/2 od 23.10.2024. godine)

Revizija je vršena u skladu sa:

- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 07/15);
- Poslovnikom Državne revizorske institucije ("Službeni list Crne Gore", br. 03/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka Državne revizorske institucije;
- INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP).

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Subjekat revizije je Uprava za ugljovodonike, koja je shodno članu 22 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave[4], organ uprave. Sjedište Uprave je u Podgorici, ulica Jaglike Adžić br. 6.

Upravom za ugljovodonike rukovodi direktor.

Početkom 2023. godine VD direktor Uprave bio je Bogdan Fatić, odnosno do 27.01.2023. godine. Vlada Crne Gore je Zaključkom[5] od 27.03.2023. godine usvojila Informaciju o obezbjeđenju nesmetanog funkcionisanja i rada organa Uprave za ugljovodonike, koju je dostavilo Ministarstvo kapitalnih investicija i ovlastila Miu Marković, samostalnu savjetnicu I - pravnica u Upravi za ugljovodonike, da raspolaže budžetskim sredstvima opredijeljenim Upravi za ugljovodonike, u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, kao i da potpisuje finansijske akte neophodne za nesmetano funkcionisanje rada organa, do imenovanja vršioca dužnosti direktora ili imenovanja direktora u skladu sa Zakonom. Na sjednici Vlade Crne Gore od 03.10.2023. godine imenovan je Mervan Avdović za VD direktora.

Novčanim sredstvima odobrenim budžetom za 2023. godinu raspolagala su lica ovlašćena za punovažno potpisivanje kako slijedi[6]:

[4] "Službeni list Crne Gore", br. 098/23, 102/23, 113/23
[5] 07-040/23-1372/2
[6] Podaci na osnovu dostavljenih kartona deponovanih potpisa

- **za period od 02.08.2022. godine – 28.01.2023. godine**

Glavni službenik za finansije bio je vd direktor Bogdan Fatić.

Službenik za odobravanje je vd direktora Bogdan Fatić, dok je službenica za ovjeravanje Mia Marković. Odgovorno lice za sastavljanje finansijskih izvještaja je Mia Marković.

U periodu od 28.01.2023. godine, kada je istekao period na koji je imenovan vd direktor, do 27.03.2023. godine nijesu vršene isplate sa računa Uprave za ugljovodonike. Način vršenja isplata u periodu od 27.03.2023. godine do imenovanja novog vd direktora objašenjen u dijelu „Izdaci".

- **za period od 19.10.2023. godine do 31.12.2023. godine**

Glavni službenik za finansije je vd direktora Mervan Avdović.

Službenik za odobravanje je vd direktora Mervan Avdović, dok je službenica za ovjeravanje Mia Marković. Odgovorno lice za sastavljanje finansijskih izvještaja je Mia Marković.

2.1. Djelatnost Uprave za ugljovodonike

Na osnovu Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave[7] Uprava za ugljovodonike vrši poslove koji se odnose na: pripremu stručnih predloga za određivanje blokova za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika; pripremu javnog poziva za dodjelu ugovora o koncesiji i sprovođenje postupaka za dodjelu ugovora o koncesiji; pripremu nacrta ugovora o koncesiji; davanje saglasnosti na radni program istraživanja i program bušenja, odnosno planove bušotina; davanje saglasnosti na program razvoja i proizvodnje, verifikacije ležišta, plan prestanka aktivnosti proizvodnje i deinstalacije postrojenja; vođenje evidencije zaključenih ugovora o koncesijama; prikupljanje i upravljanje podacima i dokumentacijom u vezi sa istraživanjem i proizvodnjom ugljovodonika; obračunavanje naknade za koncesiju za istraživanje; obračunavanje naknade za koncesiju za proizvedenu naftu i gas; obračunavanje godišnjeg iznosa sredstava koji se uplaćuje na račun za deinstalaciju postrojenja; utvrđivanje ispunjenosti uslova za izvođenje radova u skladu sa obaveznim radnim programom, programom razvoja i proizvodnje i planom deinstalacije; utvrđivanje ispunjenosti uslova postrojenja za istraživanje i proizvodnju ugljovodonika i odobravanje njihove upotrebe; registraciju i klasifikaciju bušotina; davanje odobrenja za testiranje i proizvodnju ugljovodonika; odobravanje bušotine ili promjene pravca bušotine; vršenje kontrole izvršavanja obaveza preuzetih ugovorom o koncesiji; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

2.2. Organizacija subjekta revizije

Unutrašnja organizacija Uprave uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike[8], kojom su utvrđene sljedeće organizacione jedinice:

- Odjeljenje za praćenje ugovora o koncesiji;

[7] "Službeni list Crne Gore", br. 098/23, 102/23, 113/23
[8] Br. 87/20 od 12.07.2021. godine

- Odjeljenje za upravljanje ugljovodoničnim resursima;
- Odjeljenje za sigurnost operacija sa ugljovodonicima;
- Odjeljenje za upravljanje geološkim i geofizičkim podacima;
- Odjeljenje za formiranje i praćenje strateških rezervi naftnih derivata;
- Služba za opšte poslove i finansije.

2.3. Računovodstveni sistem

Računovodstvo javnog sektora u Crnoj Gori organizovano je na modifikovanoj gotovinskoj osnovi, koja podrazumijeva da se primici i izdaci evidentiraju na gotovinskoj osnovi tj. u momentu isplate ili naplate gotovine, a obaveze i imovina se evidentiraju na obračunskoj osnovi, odnosno za period na koji se odnose. Budžetsko računovodstvo vodi se na nivou funkcionalne, organizacione, ekonomske i programske klasifikacije u skladu sa GFS klasifikacijom (klasifikacija MMF za potrebe finansijksog izvještavanja javnog sektora).

Računovodstveni sistem zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i knjigovodstvima potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice na osnovu svojih evidencija o primicima i izdacima na kraju godine sastavljaju godišnji finansijski izvještaj i dostavljaju organu državne uprave nadležnom za poslove finansija do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Uprava za ugljovodonike koristi SAP sistem (sistem evidencije u Glavnoj knjizi trezora). Obračun zarada se vrši u Upravi za ugljovodonike, a Ministarstvu finansija se dostavlja tzv. „Slog zarada“, radi kontrole i otpuštanja sredstava.

3. CILJ, PREDMET, VRSTA I OBUHVAT REVIZIJE

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji, u svim materijalnim aspektima sastavljeni u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja, te da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije u svim materijalnim aspektima usklađeni sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i pravilnost poslovanja Uprave za ugljovodonike. Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave[9], Uprava za ugljovodonike je kao potrošačka jedinica u obavezi da organu državne uprave nadležnom za poslove finansija dostavi sljedeće godišnje finansijske izvještaje:

- Izvještaj o novčanim tokovima III (Obrazac 3);
- Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5).

[9] „Sl. list CG“, br. 23/14 i 71/19

Za neutrošena sredstva na računima, koja su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak, Uprava za ugljovodonike je u obavezi da uz godišnje finansijske izvještaje dostavi i Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine na Obrascu 8.
Za neutrošena sredstva iz tekuće budžetske rezerve Uprava za ugljovodonike dostavlja uz godišnje finansijske izvještaje i Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve na Obrascu 9.
Uprava za ugljovodonike dostavlja i Potvrdu stanja na računu kod banke (Obrazac 6) i Godišnji izvještaj korišćenja donatorskih sredstava (Obrazac 7).

Revizijom je obuhvaćena kontrola gotovinskih tokova, zakonitost trošenja sredstava, istinitost iskazanih podataka i stepen njihovog objelodanjivanja, imovina, javne nabavke, kao i funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola. Obuhvat, odnosno obim provjere, određen je u zavisnosti od utvrđenog stepena materijalnosti (značajnosti) i utvrđenog rizika revizije.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

Za **finansijsku reviziju** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- MRS za javni sektor,
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2023. godinu;
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti;
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština;
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.
- Druga podzakonska akta.

Za **reviziju pravilnosti** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj imovini;
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru;
- Zakon o radu;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima;
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru;
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom;
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru;
- Uredba o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki;
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini;
- Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore;
- Uredba o uspostavaljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru;
- Uredba o sadržaju, postupku i načinu pripreme i izmjene kadrovskog plana za organe državne uprave i službe Vlade;

- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje;
- Pravilnik o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki;
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika;
- Odluka o varijabilnom dijelu zarade;
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini;
- Granski kolektivni ugovor za oblast uprave i pravosuđa i
- interni pravilnici i procedure subjekta revizije.

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija Uprave za ugljovodonike je izvršena u decembru mjesecu 2024. godine i januaru 2025. godine.

6. METODE VRŠENJA REVIZIJE

Revizija je sprovedena na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih postupaka, suštinskih testova, intervjua, pregledanjem, posmatranjem, ispitivanjem, konfirmacijama kao i drugim relevantnim postupcima kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika, stepena materijalnosti i uzorka je izvršena primjenom metodologije u skladu s ISSAI standardima za preliminarno utvrđivanje rizika, materijalnosti i uzorka i na osnovu profesionalnog prosuđivanja državnih revizora. Kontrola kvaliteta vršenja revizije vršiće se u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Smjernicama za vršenje kontrole kvaliteta vršenja revizija. Dokazi revizora na osnovu kojih su donešeni zaključci sastoje se od izvornih dokumenata iz evidencije Uprave za ugljovodonike kao i dodatnih informacija iz drugih izvora. Metoda intervjua je korišćena samo kao smjernica ka utvrđivanju činjeničnog stanja koje mora biti potvrđeno izvornom dokumentacijom. Materijalnost je za finansijsku reviziju procijenjena je na nivou od 1,92 %, odnosno u nominalnoj vrijednosti na iznos od 2.809,79 €. Materijalnost predstavlja iznos do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost. Revizijom su utvrđene greške koje se mogu kvantifikovati u odnosu na prag materijalnosti, kao i greške koje se odnose na neadekvatnu primjenu zakonskih i drugih propisa.

7. ANALITIČKI POSTUPCI

Analitički postupci u fazi planiranja revizije, sprovedeni su u cilju identifikovanja pojedinih područja ili pozicija većeg rizika. Analitički postupci su sprovedeni upoređivanjem podataka iz računovodstvenih evidencija, finansijskih izvještaja i druge dokumentacije. Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno moguće otkriti greške ili nepravilnosti.

II UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Uprava za ugljovodonike sačinila je Godišnji finansijski izvještaj u rokovima i na obrascima propisanim Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Uprava je isti dostavila Ministarstvu finansija na sljedećim obrascima:

- Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac 3);
- Izvještaj o neizmirenim obavezama (Obrazac 5);
- Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8);
- Izjava o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9).

Uprava je dostavila i Potvrdu stanja na računu kod banke (Obrazac 6) i Godišnji izvještaj korišćenja donatorskih sredstava (Obrazac 7).

1.1. Izvještaj o novčanim tokovima

U narednoj tabeli dat je prikaz Izvještaja o novčanim tokovima (Obrazac 3):

Tabela 1: Izvještaj o novčanim tokovima III

Izvještaj o novčaim tokovima III, za 2023. godinu				
RB	**Novčani tok- ekonomska klasifikacija**	**Plan**	**Izvršenje prethode godine**	**Izvršenje tekuće godine**
1	2	3	4	5
1	**PRIMICI**			
1.1.	**Opšti prihodi**	**567,757.48**	**156,317.91**	**146,343.10**
1.2.	Namjennski prihodi			
1.3.	Sopstveni prihodi			
1.4.	Donacije			
1.5.	Pozajmice i krediti			
I	**UKUPNO PRIMICI (1.1+1.2+1.3+1+4+1.5)**	**567,757.48**	**156,317.91**	**146,343.10**
2	**IZDACI**			
2.1	**Tekući izdaci**	**547,756.48**	**151,864.62**	**143,848.81**
2.1.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	194,440.63	87,242.04	106,643.70
2.1.2.	Ostala lična primanja	900.00	150.00	0.00
2.1.3.	Rashodi za material	17,176.00	7,447.62	4,781.61
2.1.4.	Rashodi za usluge	274,857.85	26,766.87	16,340.35
2.1.5.	Tekuće održavanje	7,880.00	4,057.35	4,487.33
2.1.6.	Kamate			
2.1.7.	Renta	1.00	0.00	0.00
2.1.8.	Subvencije			
2.1.9.	Ostali izdaci	52,501.00	26,200.74	11,595.82
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu			
2.2.1.	Prava iz oblasti socijalne zaštite			
2.2.2.	Sredstva za tehnološke viškove			
2.2.3.	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja			
2.2.4.	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite			
2.2.5.	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja			
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru			
2.4.	**Kapitalni izdaci**	**20,000.00**	**4,453.29**	**2,494.29**
2.5.	Pozajmice i krediti			
2.6.	**Otplata dugova**	**1.00**		**0.00**
2.7.	Rezerve			
II	**UKUPNO IZDACI (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)**	**567,757.48**	**156,317.91**	**146,343.10**

Uprava za ugljovodonike je u Izvještaju o novčanim tokovima III iskazala planirane primitke i izdatke za 2023. godinu u iznosu od po 567.757,48 €, dok su ostvareni primici i izdaci iskazani u iznosu od po 146.343,10 €.

Revizijom je utvrđeno da podaci o izdacima iskazani u finansijskom izvještaju Uprave za ugljovodonike za 2023. godinu odgovaraju podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi Državnog trezora i Glavnoj knjizi subjekta revizije.

1.2. Izvještaj o neizmirenim obavezama

U narednoj tabeli dat je prikaz Izvještaja o neizmirenim obavezama (Obrazac 5):

Tabela 2: Izvještaj o neizmirenim obavezama Uprave za ugljovodonike

Organizacioni kod: 41008 **Obrazac 5**

Izvještaj o neizmirenim obavezama, za 2023. godinu			
redni broj	**OPIS**	**Stanje obaveza na dan 31.12. prethodne godine**	**Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda**
1	2	3	4
1	**Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)**	**0,00**	**5.625,20**
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2.	Obaveze za ostala lična primanja		
1.3.	Obaveze za ostale tekuće izdatke		5.625,20
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		
4	Obaveze za kapitalne izdatke		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova		
7	Obaveze iz rezervi		
8	**Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)**	**0,00**	**5.625,20**

Uprava za ugljovodonike je kroz Izvještaj o neizmirenim obavezama iskazala da stanje istih na dan 31.12.2023. godine iznosi 5.625,20 €. Revizijom je potvrđeno da se evidentirane neizmirene obaveze odnose na neizmirene račune za tekuće izdatke. Takođe, uvidom u dostavljene specifikacije neizmirenih obaveza utvrđeno je da je ukupno stanje neizmirenih obaveza za 2023. godinu iznosilo 10.507,64 €, odnosno da u stanje neizmirenih obaveza nije obuhvaćen iznos od 4.878,06 €. Navedeni iznos neizmirenih obaveza od 4.878,06 € odnosio se na dio iznosa sa računa iz novembra 2023. godine koji je shodno Sporazumu o ustupanju i korišćenju poslovnih prostorija[10] Upravi ispostavio JU Zavod za geološka istraživanja.

Uprava za ugljovodonike je dužna prikazati sve neizmirene obaveze u Izvještaju o neizmirenim obavezama.

Uprava za ugljovodonike za 2023. godinu nije vršila usklađivanje obaveza sa dobavljačima, što nije u skladu sa tačkom 19a Uputstva o radu državnog trezora.

Uprava za ugljovodonike je dužna da, u skladu sa tačkom 19a Uputstva o radu državnog trezora, pregled neizmirenih obaveza sačini nakon usklađivanja obaveza sa dobavljačima.

[10] Br. 98/1 i br. 04-1499/1 od 30.12.2016. godine, Anex 1 br. 331/1 i br. 04-1825/1 od 02.12.2021. godine i Anex 2 br. 331/5 i br. 03-477/1 od 28.04.2022. godine

1.3. Potvrda o stanju računa kod banke

Uvidom u obrazac – Potvrda o stanju na računu kod banke (Obrazac 6) i utvrđeno je da je Uprava za ugljovodonike, za račun otvoren za plaćanja prema inostranstvu, iskazala početno stanje na dan 01.01.2023. godine u iznosu od 5,00 €, dugovni promet (odlivi) u iznosu od 0,00 €, potražni promet (prilivi) u iznosu od 0,00 €, te da je stanje na 31.12.2023. godine 5,00 €. Navedeno je potvrđeno analitičkom karticom.

1.4. Ostali finansijski izvještaji

Uvidom u Godišnji izvještaj o korišćenju donatorskih sredstva (Obrazac 7) za 2023. godinu, utvrđeno je da Uprava za ugljovodonike nije koristila donatorska sredstva, što odgovara prikazanom u Izvještaju o novčanim tokovima III za 2023. godinu i podacima iz Glave knjige trezora. Takođe, uvidom u obrazac - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8), utvrđeno je da Uprava za ugljovodonike nije imala utrošak sredstava nakon isteka fiskalne godine, dok je uvidom u obrazac - Izvještaj o utrošku sredstava tekuće budžetske rezerve (Obrazac 9) utvrđeno da, Uprava u 2023. godini, nije koristila sredstva tekuće budžetske rezerve.

2. IZDACI

Svoje aktivnosti za 2023. godinu, Uprava za ugljovodonike je sprovodila kroz Program 15 033 Upravljanje mineralnim resursima, energetika i energetska efikasnost.

U narednoj tabeli dato je izvršenje budžeta Uprave za ugljovodonike na nivou grupe računa:

Tabela 3: Izvršenje budžeta na nivou grupe računa

EK	Opis	Zakon o budžetu za 2023. godinu	Tekući budžet (nakon rebalansa i izvršenih preusmjerenja)	Izvršenje budžeta	% izvršenja u odnosu na tekući budžet
411	Bruto zarade i dopriosi na teret poslodavca	194.440,63	194.440,63	106.643,70	54,85%
412	Ostala lična primanja	900,00	900,00	0,00	0,00%
413	Rashodi za materijal	17.176,00	17.176,00	4.781,61	27,84%
414	Rashodi za usluge	274.857,85	274.857,85	16.340,35	5,95%
415	Rashodi za tekuće održavanje	7.880,00	7.880,00	4.487,33	56,95%
417	Renta	1,00	1,00	0,00	0,00%
419	Ostali izdaci	52.501,00	52.501,00	11.595,82	22,09%
44	Kapitalni izdaci	20.000,00	20.000,00	2.494,29	12,47%
441	Kapitalni izdaci	20.000,00	20.000,00	2.494,29	12,47%
46	Otplata dugova	1,00	1,00	0,00	0,00%
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00	1,00	0,00	0,00%

Najveći dio potrošnje odnosio na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu 106.643,70 € (što je 72,87% od ukupnog izvršenja Uprave).

Uvidom u zahtjeve za plaćanje i kartone deponovanih potpisa utvrđeno je da je, za period od 27.03. do imenovanja novog VD direktora, jedno lice vršilo ovjeravanje, a drugo lice odobravanje zahtjeva za plaćanje, iako za navedena lica nije kreiran specimen potpisa, što nije u skladu sa Upustvom o radu državnog trezora. Naime, Vlada Crne Gore je Zaključkom[11] od 27.03.2023. godine usvojila Informaciju o obezbjeđenju nesmetanog funkcionisanja i rada

[11] 07-040/23-1372/2

organa Uprave za ugljovodonike, koju je dostavilo Ministarstvo kapitalnih investicija i ovlastila Miu Marković, samostalnu savjetnicu I - pravnica u Upravi za ugljovodonike, da raspolaže budžetskim sredstvima opredijeljenim Upravi za ugljovodonike, u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, kao i da potpisuje finansijske akte neophodne za nesmetano funkcionisanje rada organa, do imenovanja vršioca dužnosti direktora ili imenovanja direktora u skladu sa Zakonom. Imenovana je na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore potpisivala naloge za plaćanje kao službenik za odobravanje, dok je drugo lice, samostalni referent u Službi za opšte poslove i finansije potpisivala naloge kao službenik za ovjeravanje. Na sjednici Vlade Crne Gore od 03.10.2023. godine za VD direktora Uprave imenovan je Mervan Avdović, a 19.10.2023. godine Ministarstvu finansija dostavljen je novi specimen potpisa.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (411)

Na računu 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se zahtjevi za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, doprinose i opštinske prireze koji se plaćaju na i iz ličnih primanja. Izdaci na ovoj grupi računa planirani su tekućim budžetom u iznosu od 194.440,63 €, dok je izvršenje iznosilo 106.643,70 € ili 54,85 % tekućeg budžeta.

Revizijom je utvrđeno da je sa predmetne pozicije vršeno plaćanje po osnovu: neto zarada u iznosu od 80.405,08 €, poreza na zarade u iznosu od 3.973,60 €, doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 15.477,82 €, doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 6.191,14 € i opštinskog prireza u iznosu od 596,06 €.

Varijabilni dio zarade isplaćivan je na osnovu Odluke o varijabilnom djelu zarade kojom je definisano da varijabilni dio zarade može ostvariti zaposleni koji ostvaruje izuzetne rezultate i kvalitet rada. Uvidom u pojedinačna rješenja, utvrđeno je da je varijabilni dio zarade isplaćivan za novembar i decembar 2023. godine u bruto iznosu od 390.51€ do 431.65€, što je u skladu sa navedenom odlukom kojom je definisano da varijabilni dio zarade iznosi do 50% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini. Rješenja o isplati varijabilnog djela zarade donešena su od strane v.d. direktora Uprave.

Uprava za ugljovodonike je tokom 2023. godine vršila isplatu naknade po prestanku funkcije za jedno lice, a na osnovu rješenja i to: Rješenja Komisije za kadrovska i administrativna pitanja shodno kojim se bivšem direktoru Uprave za ugljovodonike, utvrđuje pravo na nadoknadu po prestanku funkcije u visini zarade koju je primao u poslednjem mjesecu prije prestanka funkcije. Po ovom osnovu, tokom 2023. godine, isplate su se vršile u periodu do jula. Takođe, utvrđeno je da je jedno lice tokom 2023. godine bilo na porodiljskom odsustvu.

Uvidom u personalne dosijee zaposlenih utvrđeno je da zaposleni ispunjavaju uslove za predmetna radna mjesta, da rješenja o zaradama sadrže sve elemente, te da su koeficijenti zaposlenih lica usklađeni sa koeficijentima koji su propisani Zakonom o zaradama u javnom sektoru. Takođe, utvrđeno je da Uprava za ugljovodonike ne posjeduje personalne dosijee za četiri lica kojima je tokom 2023. godine isplaćivala zarade i pripadajuće poreze i doprinose sa računa grupe 411– Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca.

Preporučije se Upravi za ugljovodonike da uredno i ažurno vodi personalne dosijee zaposlenih, a u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju i Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja i internim procedurama.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike utvrđeno je da uslovi propisani navedenim aktom za radno mjesto broj 18 ne odgovaraju uslovima propisanim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Uprava za ugljovodonike dužna je da uslove za radna mjesta predviđena aktom o unutrašnjoj organizaciji i sisitematizaciji radnih mjesta uskladi sa uslovima propisanim članom 28 Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

U Upravi za ugljovodonike se u toku 2023. godine nije vodila evidencija prisustva na poslu. Uprava nema interni akt za vođenje evidencije prisustva, kojim bi se bliže uredila prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u vezi sa radnim vremenom i evidentiranjem prisutnosti na poslu.

Uprava za ugljovodonike treba da donese internu proceduru kojom će se bliže urediti prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u vezi sa radnim vremenom i evidentiranjem prisustva, a na osnovu člana 36 Zakona o državnoj upravi i člana 7 stav 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Uprava za ugljovodonike tokom 2023. godine nije u utvrđenom roku podnosila IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu, što nije u skladu sa članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Uprava za ugljovodonike dužna je da izvještaje o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (IOPPD obrasce) podnosi nadležnom poreskom organu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, shodno članu 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.

Revizijom je utvrđeno da Uprava za ugljovodonike nije vršila primopredaju dužnosti u prilikom novog imenovanja/razrješenja/promjene radnog mjesta.

Preporučuje se Upravi za ugljovodonike da prilikom novog imenovanja, razrješenja, ili promjene radnog mjesta, u cilju obezbjeđivanja kontinuiteta obavljanja poslova i podjele istog, sačinjava zapisnik o primopredaji dužnosti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike utvrđena su službenička radna mjesta za 21 izvršioca. Vlada Crne Gore utvrdila je predmetni Pravilnik na sjednici održanoj 08.07.2021.godine[12]. Prema podacima o isplaćenim bruto zaradama Uprave za ugljovodonike na početku 2023. godine u Upravi je bilo 9 zaposlenih lica, dok je na kraju godine broj zaposlenih bio 7. Tokom 2023. godine ukupan broj novozaposlenih je 2 od čega je jedno lice vd direktor (u oktobru mjesecu 2023. godine) imenovano od strane Vlade Crne Gore.

[12] Zaključak br. 04-3444/2 od 08.07.2021. godine

Uprava za ugljovodonike pripremila je Kadrovski plan za 2023. godinu i dostavila ga[13] Ministarstvu finansija na saglasnost.

413 – Rashodi za materijal

Na računu rashodi za materijal evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Izdaci po osnovu Rashoda za materijal izvršeni su u iznosu od 13.782,92 €. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 4: Grupa 413 – Rashodi za materijal

Pozicija	Naziv pozicije	Plan	Izvršenje	Procenat izvršenja
4131	Administrativni materijal	9.000,00	757,88	8,42%
4133	Materijal za posebne namjene	100,00	0,00	0,00%
4134	Rashodi za energiju	4.750,00	3.695,75	77,81%
4135	Rashodi za gorivo	3.326,00	327,98	9,86%
UKUPNO		**17.176,00**	**4.781,61**	**27,84%**

Uzorkom su obuhvaćeni Rashodi za energiju (4134).

Rashodi za energiju (4134) planirani su u iznosu od 4.750,00 €, dok je izvršenje iznosilo 3.695,75 € ili 77,81 % planiranog iznosa. Revizijom je utvrđeno da se predmetna pozicija u cjelosti odnosi na plaćanje računa za električnu energiju.

414 - Rashodi za usluge

Na računu rashodi za usluge evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koji se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Izdaci po osnovu Rashoda za usluge izvršeni su u iznosu od 16.340,35 € odnosno 5,95% tekućeg budžeta grupe. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 5: Grupa 414 - Rashodi za usluge

Pozicija	Naziv pozicije	Plan	Izvršenje	Procenat izvršenja
4141	Službena putovanja	32.085,40	72,00	0,22%
4142	Reprezentacija	1.000,00	686,90	68,69%
4143	Komunikacione usluge	7.590,33	4.349,43	57,30%
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	2.797,66	0,00	0,00%
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	25.992,20	0,00	0,00%
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	98.620,49	0,00	0,00%
4148	Usluge stručnog usavršavanja	40.421,69	0,00	0,00%
4149	Ostale usluge	66.350,08	11.232,02	16,93%
UKUPNO		**274.857,85**	**16.340,35**	5,95%

Uzorkom su obuhvaćeni izdaci za komunikacione i ostale usluge.

[13] Br.15/1 od 27.01.2023. godine

Komunikacione usluge (4143) planirane su tekućim budžetom u iznosu od 7.590,33 €, dok je izvršenje iznosilo 4.349,43 € ili 57,30 % tekućeg budžeta. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se predmetna pozicija u cjelosti odnosi na plaćanja računa za korišćenje mobilnih telefona, interneta i poštanskih usluga.

Ostale usluge (4149) planirane su tekućim budžetom u iznosu od 66.350,08 €, dok je izvršenje iznosilo 11.232,02 € ili 16,93 % tekućeg budžeta. Revizijom je utvrđeno da se izdaci na predmetnoj poziciji odnose na plaćanje usluga po ugovorenim obavezama, preplate za korišćenje softvera i sl, a sve u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasfikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

419 – Ostali izdaci

Na računu na računu ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu, troškove sudskih postupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i medjunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostali izdaci.

Ostali izdaci izvršeni su u iznosu od 11.595,82 € odnosno 22,09% tekućeg budžeta grupe. Struktura ostvarenih izdataka, prema Glavnoj knjizi trezora data je u narednoj tabeli:

Tabela 6: Grupa 419 – Ostali izdaci

Pozicija	Naziv pozicije	Plan	Izvršenje	Procenat izvršenja
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	12.500,00	9.980,91	79,85%
4193	Izrada i održavanje softvera	35.000,00	0,00	0,00%
4194	Osiguranje	2.001,00	74,55	3,73%
4196	Komunalne naknade	3.000,00	1.540,36	51,35%
UKUPNO		52.501,00	11.595,82	22,09%

Uzorkom su obuhvaćeni Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu.

Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu (4191) planirani su tekućim budžetom u iznosu od 12.500,00 €, dok je izvršenje iznosilo 9.980,91 € ili 79,85 % tekućeg budžeta.
Izdaci sa predmetne pozicije u cjelosti se odnose na isplate po zaključenim ugovorima o djelu.

Revizijom je utvrđeno da je Uprava zaključila ukupno 5 ugovora o djelu i da svi zaključeni ugovori sadrže opis poslova koji odgovora opisu poslova iz Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike.

Uprava za ugljovodonike je dužna da poslove koji su utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta popunu radnih mjesta vrši u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, a da ugovore o djelu zaključuje isključivo za poslove koji nijesu utvrđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u skladu sa članom 669 Zakona o obligacionim odnosima.

Lica sa kojima su zaključeni ugovori o djelu dostavljali su mjesečne izvještaje o radu čime je obezbijeđen dokaz da je ugovorena usluga izvršena, što je u skladu sa tač. 23 i 25 Uputstva o radu državnog trezora.

441 – Kapitalni izdaci

Na računu na računu kapitalni izdaci evidentiraju se planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata za infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uređenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje kao i ulaganja u hartije od vrijednosti, zalihe i ostalo.

Grupa Kapitalni izdaci planirani su kroz sintetičku poziciju 4415 Izdaci za opremu. Navedena pozicija tekućim budžetom planirana je u iznosu od 20.000,00 €, a izvršena u iznosu od 2.494,29 € odnosno 12,47% tekućeg budžeta. Isplaćeni iznos odnosi se na nabavku, montažu i demontažu opreme.

3. JAVNE NABAVKE

Tokom 2023. godine u Upravi za ugljovodonike nije bio imenovan službenik za javne nabavke. Isto je urađeno u januaru 2024. godine.

Uprava je Ministarstvu finansija uputila na saglasnost Plan javnih nabavki 13.01.2023. godine. Ministarstvo je na upućeni dokument dalo saglasnost 19.01.2023. godine i isti je objavljen na ESJN dana 31.01.2023. godine, što je u skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama.

Uprava za ugljovodonike je nabavke sprovela direktnom pogodbom, a u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Uvidom u SAP sistem Ministarstva finansija utvrđeno je da iznos realizacije jednostavnih nabavki iznosio 12.375,23 €, dok je u Izvještaju o realizovanim nabavkama, usljed tehničke greške unosa realizovanih sredstava, taj iznos 11.433,25 €.

Revizijom je utvrđeno da za realizovane javne nabavke postoji adekvatna dokumentacija (otpremnice i fakture), te da specifikacija roba sa cijenama odgovara isporučenoj robi i cijenama na fakturama.

4. IMOVINA

Poslovni prostor u kojem Uprava za ugljovodonike obavlja svoje poslove koristi se na osnovu Sporazuma o ustupanju i korišćenju poslovnih prostorija[14] koji je zaključen između Uprave i Zavoda za geološka istraživanja. Prema podacima iz LN br. 1192, poslovna zgrada je u vlasništuv Države Crne Gore i Zavoda za geološka istraživanja.

[14] Br. 04-1499/1 od 30.12.2016. godine

Evidencija imovine u Upravi za ugljovodonike vodi se u računovodstvu subjekta revizije, a na osnovu popisa, u skladu sa članom 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.

Rješenjem br. 99/01 od 29.12.2023. godine obrazovana je Komisija za popis pokretnih i nepokretnih stvari koje se nalaze u svojini Uprave za ugljovodonike. Imenovana Komisija je Izvještaj o izvršenom popisu dostavila 31.01.2024. godine.

Prema evidenciji nakon izvršenog popisa ukupna nabavna vrijednost na kraju 2023. godine iznosila je 223.288,87 €, ispravka vrijednosti 103.087,18 €,tako da je sadašnja vrijednost 120.201,69 €, kako je dato u tabeli:

Tabela 7: Imovina – Uprava za ugljovodonike

Vrsta	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
Transportna sredstva	10.700,00	0,00	10.700,00
Kompjuterska oprema	192.337,27	94.476,48	97.860,79
Kancelarijska oprema	11.810,55	4.585,02	7.225,53
Telekomunikaciona oprema	5.956,80	3.667,00	2.289,80
Ostala oprema	2.484,25	358,68	2.125,57
Ukupno	**223.288,87**	**103.087,18**	**120.201,69**

Imovina Uprave za ugljovodonike razvrstana u skladu sa Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika.

Revizijom je utvrđeno da je popis izvršen u skladu sa Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kao i Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Uprava za ugljovodonike nije donijela interni akt koji bi uredio procedure za nabavku i raspolaganje osnovnim sredstvima i inventarom, što nije u skladu sa članom 36 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike dužna je donijeti interne procedure koje uređuju efikasnije i ekonomičnije vršenje poslova, a u skladu sa članom 36 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike je sa zakašnjenjem tj. dana 23.05.2024. uputila Upravi za katastar i državnu imovinu tabelarni prikaz osnovnih sredstava – pokretne imovine sa stanjem na 31.12.2023. godine, na propisanom obrascu PS-1. Zakonom o državnoj imovini je propisano da su organi dužni dostaviti podatke do kraja februara tekuće godine za prethodnu.

Uprava za ugljovodonike dužna je, u zakonom predviđenom roku, dostavljati podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu nadležnom za poslove imovine u rokovima propisanim članom 50 Zakona o državnoj imovini.

5. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA

Sistem unutrašnjih kontrola predstavlja politike i procedure usvojene od rukovodstva korisnika budžetskih sredstava radi postizanja utvrđenih ciljeva, osiguranja efikasnosti i uspješnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskog izvještavanja. Sistem unutrašnjih kontrola čine finansijsko upravljanje i kontrola i unutrašnja revizija.

Ključni ciljevi Uprave za ugljovodonike definisani su Izjavom o misiji i setu ključnih ciljeva Uprave za ugljovodonike sa budžetskim planiranjem[15], a to su su: praćenje ugovora o koncesiji i zaštita životne sredine, upravljanje ugljovodoničnim resursima, upravljanje geološkim i geofizičkim podacima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za ugljovodonike[16] definisan je opis poslova na nivou organizacionih jedinica u Upravi koji je u skladu sa nadležnostima iz Zakonom o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika[17] i utvrđenim poslovnim ciljevima subjekta revizije.

Uprava za ugljovodonike nije donijela Program rada za 2023. godinu, što nije u skladu sa članom 22 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike je dužna da donosi godišnji program rada u skladu i na način propisan članom 22 Zakona o državnoj upravi.

Uprava za ugljovodonike nije donijela Plan unapređenja upravljanja i kontrola u skladu sa Pravilnikom o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru.[18]

Uprava za ugljovodonike je dužna da shodno čl. 11 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, razvoj i sprovođenje upravljanja i kontrola vrši na osnovu plana unapređenja i upravljanja i kontrola koji utvrđuje rukovodilac subjekta.

Revizijom je utvrđeno da je rukovodilac subjekta odredio samostalnu savjetnicu I u Službi za opšte poslove i finansije[19] kao lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola, **što nije u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.**

Uprava za ugljovodonike je dužna da u skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru za lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola odredi rukovodioca organizacione jedinice u čijoj nadležnosti je obavljanje opštih poslova i poslova finansija subjekta.

[15] Akt broj 191/8 od 20.12.2017. godine
[16] Akt broj: 87/20 od 12.07.2021. godine
[17] "Službeni list Crne Gore", br. 041/10, 040/11, 062/13
[18] "Službeni list Crne Gore" 71/19
[19] Rješenjem broj: 60/2 od 02.03.2022. godine

Uprava za ugljovodonike je sa zakašnjenjem manjim od mjesec dana tj. 12.03.2024. godine dostavila Ministarstvu finansija Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i Godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevate i preduzetim mjerama.

Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana revizije za 2023. godinu dostavljen je Ministarstvu finansija[20], u skladu sa čl. 29 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

U skladu sa članom 3 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru unutrašnju reviziju[21], poslove unutrašnje revizije za potrebe Uprave za ugljovodonike vrši jedinica za unutrašnju reviziju Ministarstva kapitalnih investicija. Tokom 2023. godine nije vršena reviza Uprave.

Uprava za ugljovodonike je uspostavila **Registar rizika[22]** i u istim su identikovani rizici po organizacionim jedinicama.

Uprava za ugljovodonike je tokom 2023. godine korstila Knjigu Internih procedura iz **decembra 2017. godine[23] koja je obuhvatala**:

- Pravilnik o uslovima i načinu odobrenja službenih putovanja u zemlji i inostranstvu i i isplati sredstava iz blagajne od 20.12.2017.godine;[24]
- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila od 20.03.2019. godine;[25]
- Pravilnik o poštovanju radnog vremena i prijemu stranaka od 20.12.2017. godine
- Pravilnik o kućnom redu od 20.12.2017. godine
- Instrukcije za postupak obračuna naknade za površinu od 18.06.2020 godine
- Instrukcije za postupanje u vršenu upravnih i stručnih poslova u odeljenju za sigunost operacija sa ugljovodonicima od 18.06.2020. godine
- Instrukcije za postupanje u vršenju upravnih i stručnih psolova u odeljenju za upravljanje ugljovodoničnim resursima od 18.06.2020. godine
- Pravila za pristup sobi sa podacima od 04.04.2020. godine.

Tokom 2024. godine donijet je ažurirani dokument Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC) - Knjiga internih procedura i ostale dokumentacije[26].

Uprava za ugljovodonike ne posjeduje interna pravila koje bliže definiše uslove i način potrošnje goriva, ostvarivanja prava na reprezentaciju i ostvarivanja prava po osnovu komunikacionih usluga, što nije u skladu sa **članom 36 Zakona o državnoj upravi i članom 7 stav 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru**

[20] Akt broj: 34/02 od 15.02.2024. godine
[21] Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru unutrašnju reviziju
[22] Akt broj: 101/3 od 18.06.2020. godine
[23] Akt broj. 191/1 od 18.12.2017. godine
[24] Akt br 191/5 od 20.12.2017. godine
[25] Akt broj 75/1 od 20.03.2019. godine
[26] Akt broj 247 od 30.10.2024. godine

Upravi za ugljovodonike treba da donese internu proceduru kojom će se bliže definisati uslovi i način potrošnje goriva, a na osnovu člana 36 Zakona o državnoj upravi i člana 7 stav 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.

Rukovodilac Kolegijuma
dr Milan Dabović, član Senata